

Przestrzeń opowieści o historii

Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej stosuje GIS, by ocalić pamięć historyczną

Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej to oddział Muzeum Narodowego w Lublinie. Instytucja prowadzi akcję "Z Kresów ocalone. Zbiórka pamiątek i opowieści kresowych". Pozyskane w jej ramach obiekty, jak również prowadzone równoległe zakupy muzealiów, budują kolekcję placówki. Ważnym elementem działań jest także nagrywanie i udostępnianie relacji historii mówionej.

Charakterystyka działalności muzeum sprawiła, że powstała potrzeba prezentacji losów ludzi związanych z historią dawnych ziem wschodnich oraz przedmiotów powiązanych z tym kontekstem. Instytucji zależało na ukazaniu informacji w warstwach historycznych czyli zlokalizowanie konkretnej historii w danym miejscu i czasie, osadzenie jej w historycznych realiach. To był główny cel, do którego poszukiwano najbardziej atrakcyjnego narzędzia, aby wykreować interaktywne opowieści. Wybór padł na rozwiązania oferowane przez Esri Polska.

WYZWANIA

- Prezentacja dziedzictwa kulturowego na przestrzeni dziejów na mapie interaktywnej.
- Mapowanie dziedzictwa kulturowego w kontekście zmian wschodnich granic Polski.
- Ukazanie dziedzictwa kulturowego w warstwach historycznych czyli zlokalizowanie konkretnej historii w lokalizacji i osadzenie jej w konkretnym czasie historycznym.
- Możliwość dodawania do map różnych materiałów związanych z dziedzictwem kulturowym: fotografii, plików audio i video; przypisywanie krótkich historii do miejsc; pokazanie na mapie migracji osób i obiektów.

EFEKTY

- Atrakcyjna **wizualizacja danych o dużych walorach popularizacyjnych** i edukacyjnych.
- **Budowanie narracji historycznej** z wykorzystaniem interaktywnej mapy.

ROZWIĄZANIE

Temat ziem wschodnich nie jest powszechny w społecznym dyskursie, dlatego najmłodsze pokolenia nie mają świadomości ogromnej zmiany kulturowej, jaka zaszła wraz z przesunięciem granic po II wojnie światowej. By zmienić ten stan rzeczy powstało niecierpienie granic po II wojnie światowej. By zmienić ten stan rzeczy powstało Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej.

W ramach rozpowszechniania świadomości o dawnych ziemiach Rzeczypospolitej, ich kulturze i mieszkańcach w Muzeum pojawiła się idea **stworzenia serwisu mapowego**, który pozwoliłby na **osadzenie w kontekście czasoprzestrzennym zarówno zbiorów, jak i utrwalonych historii**. Szukano więc **narzędzia do mapowania informacji** zebranych w portalu przybliżającym tematykę związaną z dziedzictwem kulturowym dawnych ziem Rzeczypospolitej www.ziemiewschodnie.pl. Zdecydowano się na rozwiązania od Esri Polska.

Wdrożenie ich - od etapu koncepcji, aż po testowanie gotowego portalu - trwało rok, nad czym pracowało 8 osób. Dziś każdego miesiąca portal ziemiewschodnie.pl odwiedza 1200 użytkowników. Warto zaznaczyć, że portal działa od października 2023 roku i jest na etapie rozbudowy. Uzupełnianie treści oraz rozbudowa portalu pod kątem informacji o zabytkach to plany zespołu pracującego nad tym rozwiązaniem na najbliższą przyszłość.

Nieubłaganie płynący czas powoduje, że właśnie odchodzi ostatnie pokolenie Polaków, dla których Kresy stanowiły miejsce urodzenia i dorastania. Fakty te powodują, że jednym z podstawowych celów naszej pracy stało się odtworzenie oraz przywrócenie pamięci o historii dawnych ziem wschodnich Rzeczypospolitej.

dr Marcin Gapski

Zastępca Dyrektora Muzeum Narodowego w Lublinie ds. Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej,
 redaktor naczelny portalu ziemiewschodnie.pl

UCZESTNICZY PROJEKTU

Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej - Oddział Muzeum Narodowego w Lublinie | Ośrodek Badań nad Geografią Historyczną Kościoła w Polsce (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) | Esri Polska